

Vergaderjaar 2023–2024

33 628

Forensische zorg

Nr. 103

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR RECHTSBESCHERMING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 14 juni 2024

Het is belangrijk dat personen die te maken krijgen met forensische zorg passende zorg ontvangen. In het plenaire debat over het tekort aan plekken in de gevangenissen van 11 april jl. werd door de leden Uitermark en Van Nispen aandacht gevraagd voor signalen van het Leger des Heils over het niet kunnen bieden van specialistische ambulante begeleiding aan cliënten zonder psychiatrische diagnostiek. Ik heb in dat debat toegezegd uw Kamer een brief te sturen over de wijze waarop «specialistische ambulante begeleiding (psy)» ingezet en bekostigd kan worden. Met deze brief doe ik die toezegging gestand. Tevens informeer ik uw Kamer over de uitkomsten van de gesprekken die gevoerd zijn met het Leger des Heils over dit onderwerp.

Inzet en bekostiging van specialistische ambulante begeleiding (psy)

De Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) is verantwoordelijk voor de inkoop en de financiering van alle forensische zorg in strafrechtelijk kader. Voor de bekostiging van de forensische zorg geldt dezelfde systematiek als in de reguliere zorg. De forensische zorg en begeleiding worden gedefinieerd in prestaties. De Nederlandse zorgautoriteit (NZa) stelt de omschrijving van deze prestaties en de daarbij behorende tarieven vast. DJI koopt deze prestaties vervolgens in, controleert of de gedeclareerde zorg geleverd is en heeft zich te houden aan de (beleids)regels van de NZa over de inzet van deze prestaties.

In haar beleidsregels maakt de NZa onderscheid tussen verschillende soorten ambulante begeleiding, waarvoor verschillende voorwaarden en tarieven gelden. DJI koopt hiervan verschillende soorten in. Naast de «gewone» ambulante begeleiding zijn dit «begeleiding inclusief beschikbaarheid», «specialistische ambulante begeleiding (niet aangeboren hersenletsel)» en «specialistische ambulante begeleiding (psy)». Al deze vormen van begeleiding zijn bedoeld voor personen met psychiatrische problematiek. De «specialistische ambulante begeleiding (psy)» is een

vorm van begeleiding die gericht is op het ondersteunen van cliënten met een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen in sociale redzaamheid, gepaard gaand met matig of zwaar regieverlies. Het is bedoeld voor een doelgroep met een complexe en vaak langdurige zorgvraag, waardoor er een intensievere vorm van begeleiding nodig is dan bij «gewone» begeleiding. De complexe problematiek vraagt om inzet van hoger opgeleid personeel met specifieke kennis en expertise. Het tarief voor deze vorm van begeleiding is daarom ook hoger dan voor de gewone begeleiding. Voor de inzet van specialistische ambulante begeleiding geldt, conform de beleidsregel van de Nza,¹ het extra vereiste van psychiatrische diagnostiek waarin is vastgesteld dat er bij de cliënt sprake is van een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen in sociale redzaamheid. Deze voorwaarde staat al sinds 2013 in de regelgeving van de NZa en geldt omdat anders volstaan kan worden met de gewone ambulante begeleiding.

Knelpunt

Het Leger des Heils heeft aangegeven dat een deel van de groep bij wie de reclassering (3RO)² bij de indicatiestelling van de zorgvraag specialistische ambulante begeleiding nodig acht, niet beschikt over de voor deze prestatie noodzakelijke psychiatrische diagnostiek. Het gaat hierbij volgens het Leger des Heils vaak om zogenoemde zorgmijders, waarbij het verkrijgen van deze diagnostiek veelal niet mogelijk is. Indien op grond van psychiatrische diagnostiek niet kan worden vastgesteld dat er sprake is van een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen in de sociale redzaamheid, kan op grond van de beleidsregel van de NZa geen specialistische ambulante begeleiding gedeclareerd worden voor deze groep.

Het is belangrijk dat een patiënt passende zorg en begeleiding krijgt, dat geldt ook voor zorgmijders. Tussen DJI en het Leger des Heils hebben inmiddels constructieve gesprekken plaatsgevonden waarin is afgesproken een extern onderzoeksbureau te vragen deze doelgroep en de zorg die daarbij past te identificeren. DJI en het Leger des Heils werken in de komende weken hiertoe samen een onderzoeksopdracht uit. Voor de tussenliggende periode zijn afspraken gemaakt over de vergoeding van de geleverde zorg.

In de volgende voortgangsbrief forensische zorg informeer ik uw Kamer over de voortgang van bovenstaande afspraken.

De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind

¹ Beleidsregel Prestaties en tarieven geestelijke gezondheidszorg en forensische zorg. (Paragraaf 3.3 en bijlage 5)

² 3RO. De drie reclasseringsorganisaties: Reclassering Nederland, Stichting Verslavingsreclassering GGZ en het Leger des Heils Jeugdbescherming & Reclassering.